

ԳԱՅՐԵՆԻՔ

10
Փարայ

ՕՐԱԹԵՐԹ

10
Փարայ

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան գինն է Պոլսոյ ե. գաւառաց համար 7 արծաթ մեծիտ կանխիկ. տարուքեան ծախքը մեր վրայ է: Վեցամսեայ նորոգ ալ կը նդուանին:

Գաւառական բլրա- եւ եռամսեայ բաժա-

Լրագրոյս վերաբերեալ գիր կամ ցամաք պետք է ուղղել առ Տէր-Խմբագիր Բիգա փաշա խան Թ. 44: Խմբագրութեան ուղղեալ գիր ետ չի տրուիր: Ծանուցման տողը մեկ անգամի համար 3 դրուշէ. աւելի անգամի համար սակարկութիւն կը լլայ:

ՆԵՐՔԻՆ

Քանի մ'օր առաջ հրատարակեցինք Եգիպտոսի նկատմամբ Բ. Դրան չըջարե-րականին ի պատասխանի Անգղիայէն և Գաղղիայէն զատ միւս տէրութեանց նոյն-իմաստ ծանուցադրին համառօտութիւնը զոր մայրաքաղաքիս դեսպանատանց առաջին թարգմանները հինգշաբթի օր Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ Ասիմ փաշայի մատուցին առանձին առանձին:

Ահաւասիկ նոյն ծանուցագիրը.
«... Ն. Կ. Վեհափառութեան կառա-վարութիւնը կը փափաքի որ Եգիպտոսի ներկայ վիճակը անայլայլելի մնայ այն հիմանց վրայ զոր Եւրոպական կարգադ-րութիւնը և Սուլթաններու հրովարտակ-ները հաստատած են. և ներկայ վիճակն ուրիշ կերպով կարելի չէ փոխել բայց եթէ մեծ տէրութեանց և գերիշխանու-թիւն ունեցող կառավարութեան ընդ-հանուր համաձայնութեամբ»:

Աւստրիոյ, Դերմանիոյ, Իտալիոյ և Ռուսիոյ դեսպանատանց առաջին թարգ-մանները սոյն ծանուցագրէն մէյմէկ օ-րինակ Ասիմ փաշայի յանձնեցին և մեկ-նեցան:

Լէվանթ կըսէ թէ սոյն համիմաստ ծանուցագիրը բոլորովին Պիղմարքեան է և սակայն ամեն բանի կը պատասխա-նէ. կըսէ թէ Եգիպտոսի ներկայ վիճա-կը բացարձակապէս եւրոպական տէրու-թեանց կարգադրութեանն առաջ եկած է, և առանց եւրոպական հաւանութեան այս վիճակը ու է փոփոխութիւն չկըր-նար կրել երբէք:

— Դերմանիոյ կայսեր կողմանէ Վեհ. Սուլթանին նուիրեալ Սե Արծուի փա-ռաւոր պատուանշանը Պոլիս բերելու պաշտօն ունեցող Բաղիվիլ իշխանը և իւր ընկերները յառաջիկայ չորեքշաբթի օր Պէրլինէն պիտի մեկնին Թրիէստէի ճամբով և ամսոյս 17 ին (ըստ լատինաց) մայրաքաղաքս պիտի հասնին:

— Սերվիոյ կառավարութիւնը Տաճ. կաստանի հետ վաճառականութիւն հաս-տատելու փափաք ունենալով, այս մա-սին խել մը առաջարկութիւններ ներկա-յացուցեր է Բ. Դրան:

— Ֆրէսինէ ընկերութեան Սթամպուլ շտեմալը սր 2800 տակաւաչափ կը բառ-նայ, առաջին անգամ Մարսիլիայէն մայ-

րաքաղաքս եկաւ: Այս շոգենաւը Կլաս-կով շինուած է: Ֆրէսինէ ընկերութիւ-նը վեց նոր շոգենաւ ևս շինել կուտայ եղեր:

— Տրամայէն հասած վերջին լուրերէ կը տեղեկանամք թէ Ալպանիոյ արտասո-վոր քովսէր Տէրվիշ փաշա մէկ շաբաթէ ի վեր Տրամա կը գտնուի, ուր հարկ ե-ղած կարգադրութիւններն ընելէ վերջը Քալաթա պիտի մեկնի Պոլիս գալու հա-մար, եթէ հակառակ հրաման մը չըն-դունի:

— Խստիւ հրաման տրուեցաւ կառա-վարութեան կողմանէ որ գաղթականաց տղոց գերեզմանութիւնը բոլորովին արգելուի:

— Երկու գունդ մայրաքաղաքէս և երեք գունդ Տէտէ-Ալաճէն այսօր Հօ-տէյտա կը մեկնին յատուկ շոգենաւով:

— Մակեդոնիոյ փար լրագիրը կը գը-րէ թէ Սէլանիկի մէջ բաղմաթիւ կեղծ 20 փրանքնոց դրամ գտնուեր է:

— Նէօլոլոս գիտել կուտայ թէ ա-սիական եզերքը գտնուող գիւղերու իշ-խանութիւնը ի նպատ դպրոցաց կամ բարեգործական հաստատութեանց տըր-ուելիք պարահանդէսները արգելել են, մինչդեռ Բերա և եւրոպական եզերքնե-րը ազատ համարձակ կը ներկայացունին:

— Լարիսայի յունական լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ սոյն քաղաքին մահ-մէտական ժողովրդեան կողմանէ չորս հոգիէ պատգամաւորութիւն մը պիտի երթայ Աթէնք. Հելլենական խորհրդա-րանի երկու մահմէտական նոր երեսփո-խանաց իրենց քաղաքին վրայ տեղեկու-թիւններ և օգտակար խորհուրդներ տա-լու համար:

— Մէսաթրի ընկերութեան Տրապի-զոն երթեկեղ վերջին օրհանգալը չո-րեքշաբթի օր Վոսթորէն դուրս ահագին փոթորիկ մը բռնուելով պարտաւորեր է վերստին Վոսթոր դառնալ և Պէյքօշ սպասել:

Մի և նոյն օրը մեկնող բոլոր շոգենաւ-ներն ալ նոյն բանն ընելու պարտաւորե-ր են:

— Սե ծովու նաւաբեկելոց օգնու-թեան հասնող չայարանին Փալմէր նա-ւապետը ուրբաթ օր Բիլիէի մօտ չորս մարդու և տղեկի մը գիւղ և բաղմաթիւ բեկորներ ու ցորեն գտնելով, բանի մը տախտակներու վրայ փօղմօ բառը գըր-

ուած տեսեր է. անմիջապէս յիշեալ գի-ւղն հրը թաղեր է. իսկ խորտակեալ նա-ւուն և մնացած նաւաստիներուն վրայ մինչև երէկ տեղեկութիւն մը չկար:

— Քանի մ'օր առաջ լրագրաց մէջ հրատարակուած էր թէ Սելանիկէն Ա-ւլաստիացի հպատակ մը դողերու ձեռք ինկած, սակայն Օսմանեան զօրաց օգ-նութեամբ աղատած էր:

Հազըգաթ այս դէպքը հետեւեալ կերպով կը պատմէ:

Աւաղակաց ձեռքէն աղատեալ գերին աւստրիացի հպատակ մ'է Լիտմօն անուն որ վեց ամիս առաջ Սէլանիկ եկած էր Սէլանիկի ծովափանց շինութեան հար-կաւոր քարը տալու համար:

Անցեալները այս անձը Քաթէրին եր-թալու ատեն աւաղակալմբի մը կողմա-նէ գերի կը բռնուի, և 50,000 ոսկի կը պահանջուի. բայց որովհետեւ այսպիսի ահագին գումար մը վճարել անկարելի էր, ուստի աւաղակաց հետ բանակցու-թեան կը մտնեն, որ ապարդիւն կը-լայ:

Աւաղակները տեսնելով որ պահան-ջուած վրկանքը իրենց չը դրուիր, բան-տարկելոյն հազարաւոր չարչարանքներ տալ կը սկսին: Ողիմպոսի անտառներուն մէջ կը մտնեն. իսկ գերին բոլորովին ա-նօթի ապառաժուտ խուռչի մը մէջ կը բանտարկեն: Աւաղակները փրկանք ըն-դունելէ յուսահատ կորոյն զանկա ըս-պանեն. և երբ սպանման տեղը կը տա-նին, գունդ մը զինուորներու կը հանդի-պին որոնք հարկւրապետի մը առաջնոր-դութեան ներքե էին: Աւաղակները այս-պիսի անակնկալ պատահումէ մը յան-կարձակի գալով, կը սկսին աճապարա-նօր փախիլ, իրենց գերին հօն թողլով:

Տէրվիշ փաշա սոյն բարեբաղդ լուրն իմանալով, Քաթէրինի հրամանատարին և Լիտմօնը աղատող հարկւրապետին պատուանշան կը շնորհէ:

— Այնթապէն զրկուած և թայմզի մէջ հրատարակեալ նամակէ մը հետե-ւալ մասը կը թարգմանեմք:

«Այնթապի կառավարիչը որբանոց մը հաստատած է հօս ուր պատասպարուած են վերջին թուրքօ-ուսական պատե-րազմի մէջ անկեալ զօրականաց զաւակ-ները: Դպրոցն այցելեցի, 29 աշակերտ ունի ընդ ամենը, սակայն տակաւին նոր բացուած է: Բողոքականք ալ որբանոց

մը հիմնած են ուր 66 տղաք կը գտնուէին տեղւոյս բողոքականաց ծախ-
իւք: Դպրոցը 85 ուսանող ունի և 66 աղ-
ջիկ ամերիկեան կղերանոցի ուսման կը հե-
տեին: Նմանօրինակ տեղեկութիւններ
առի Մէրտինի, Մարաշի, Խարբերդի,
Մարտուանի և այլ տեղերու բողոքակա-
նաց մասին:

«Գաղղիացիք Այնթապ հիւպատոս մը
ղրկեցին, թէ և Հալէպէն 22 ժամ հեռի
է: Իմ ծանօթներէս ուսուս մ'ալ կըսէ թէ
ուսական կառավարութիւնը Խարբեր-
դի և ուրիշ գաւառներու մէջ հիւպա-
տոսներ պիտի կարգէ: Այս կողմերը
ուսուս և գաղղիացի հպատակներ չգտնը-
ւելով, տարակոյս չկայ որ այս երկու
կառավարութիւնք այս կողմերը պատա-
հած քաղաքական դէպքերը իմանալու
համար միայն հիւպատոսներ պիտի կար-
գեն»:

— Անցեալ շաբթուան փոթորիկէն Սև
ծովու մէջ բազմաթիւ նաւաբեկութիւնք
եղած կը կարծուին:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Փարիզ և փետրվար

Գաղղիոյ արտաքին գործոց պաշտօնա-
տան քաղաքագիտական գործոց վերա-
տեսուչ Պ. Վալիս հրաժարելով նորա
տեղ Պելճիքայի գաղղիական դեսպան
Պ. Տիկրի անցաւ:

Գահիրէ 3 փետրվար

Նոր նախարարութիւնը հետեւեալ կեր-
պով կազմուեցաւ. Մահմուտ փաշա ա-
ռաջին և ներքին գործոց պաշտօնեայ,
Միրալայ Արապի պէյ պատերազմի,
Ֆիքրի փաշա արտաքին գործոց, Սահ-
մուտ պէյ հանրային շինութեանց,
Ապտուլլահ էֆ. Հասարակային կրթու-
թեան, Ֆէհի փաշա արդարութեան
պաշտօնեայ:

Գահիրէ և փետրվար

Նախկին տեղեկութեանց հակառակ
եգիպտական նախարարութիւնը դեռ
վերջնական կերպով կազմուած չէ:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Կրօնային ատենի առաջարկութեամբ
և վարչական խորհրդոյ որոշմամբ Արժ.

ԿԱՐՄԻՐ ՏԱՆ ԱՍՊԵՏԸ

ԺԳ.

Մ Ա. Յ. Ի. Ս. 34

(Շաբ. տես թիւ 932)

Անուանի մայիս 34 ի առաւօտուն յո-
րում զօրաց համախմբութեան համար
փող և թմբուկ կը զարնուէր լուսնալէ ի
վեր, Սէն-Վիքթօր արուարձանին գուն-
դը թամբիլ կը մտնէր:

Երբ սովորական բոլոր ձևերը կատա-
րուեցան և պահանքները ասդին անդին
ցրուեցան, ոստիկաններուն հասնիլը
տեսնուեցաւ, և չորս թնդանօթ ֆամ-
փլըի զրան առջև դրուեցաւ, ուր ար-
դէն խել մը թնդանօթ շարունակ կար:
Թնդանօթին հետ կուգար Սանթէր
չօրալարը իւր դեղին բուրդէ ուսանոց:

Տ. Պողոս վարդապետ Նաթանեան Արժ.
Սարգիս վարդապետի տեղ Զարսանճա-
գի առաջնորդական տեղապահ կարգը
ւած և այս մասին Բ. Դրան տեղեկու-
թիւն տրուած ըլլալով, Բ. Դուռը դի-
տողութիւն ըրեր է թէ յիշեալ վարդա-
պետը կառավարութեան խնդրանք ար-
դէն Բալուէն բերուած ըլլալով, անոր
ուէ է առաջնորդական պաշտօն տալն
անպատշաճ է:

Հապէշներն ալ սկսեցին Ս. Երուսա-
ղէմի մէջ սեփականութեան խնդիր յա-
րուցանել:

Երուսաղէմէն հասած վերջին լուրերէ
կը տեղեկանամք թէ Հապէշները որք
բնաւ ու է իրաւունք կամ արտօնու-
թիւն մը չունին Ս. Տեղեաց մէջ և Հա-
յոց հիւրասիրութեամբը խել մը բաներ
կը վայելն, սկսեցին դիտողութիւններ
ընել թէ Երուսաղէմի մէջ իրենք ևս ինչ
ինչ սեփականութիւններ ունին և զանոնք
պահանջելու ելեր են:

Կը հաւաստեն թէ Հապէշիստանի թա-
գաւորը Ս. Երուսաղէմի մէջ հիւպատո-
սութիւն մը սահմանելու դիտաւորու-
թիւն ունի եղեր:

Ահաւասիկ հիւրասիրութեան արդիւն-
քը:

ՀԱՆՈՒՂ ԵՒ ԵՂԵՍԻՍ

ԿԱՄ

ԶԱՅՆ ԵՂԵՍԻՍ

Ա.

(Շաբ. երեքշաբթի օրուրէն և վերջ)

Զայս տեսնելով և զգալով ժողովրդոց
մէկ քանինն և ալ հայրենասէր ան-
ձինք գաւառիս դաստիարակութեան յե-
տամնաց և ամենախեղճ վիճակը. փու-
թացին միութեան առաջատարն ծոցը
ժողովուրդով «Հայրենասիրաց Հայկաղ-
նեան» անունով ընկերութիւն մը կազմել
յօգուտ և ի դաստիարակութիւն եղե-
սիոյ անուս որդւոց: Օրոյ հիմնադիրք
մի քանի հայրենասէր հոգիներ են, ոյց
աղնուութիւնն ինձ կը ներէ այս նշա-
նակել Ա. Բ. Գ. ի կարգաւ:

Տիար Գրիգոր Մեսրոպեան

» » Պիլէճիքեան

ներով և հագուտով, որոց վրայ նորա
հայրենասիրութիւնը կը կարգացուէր:

Գունդը աչքէ անցուց և զայն կանո-
նաւոր գտաւ. յետոյ համբեց թաղա-
պետները որոնք թուով երեք էին:

— Ինչու համար երեք են ասոնք,
հարցուց Սանթէր, և ո՛վ է այն գէշ քա-
ղաքացին որ բացակայ է:

— Բացակայ եղողը, ընդհանուր քա-
ղաքացի, երկչոտ անձ մը չէ, պատաս-
խանեց Ակրիքօլա. Լըվիլըթիէի քառ-
տուղար, Թէրմօֆիլի քաջերուն զլխա-
ւորը, Մօրիս Լինտէյ քաղաքացին է:

— Լաւ, լաւ, ըսաւ Սանթէր. քեզի
չափ ես ալ Մօրիս Լինտէյ քաղաքացիին
հայրենասիրութիւնը գիտեմ. և սակայն
եթէ տասը վայրկեանէն չգայ, բացակայ
պիտի նշանակուի:

Եւ Սանթէր ուրիշ գործի սկսաւ:

Զօրավարէն քանի մը քայլ անդին,
որսորդաց հարկաւարտ մը և զինուոր մը

» Գէորգ Գալայճեան

» Գրիգոր Ռուսթալեցի

» Մելքոն Էֆէնտի

» Մ. Գէորգ Թարխանեան

» Մեսրոպ Մեսրոպեան

» Յակոբ Թաճեան

» » Թէրզեան

» Սարգիս Եէմէնիճեան

» Սիմաւոն Գիլէճեան

Սոյն Հայրենասիրաց Հայկաղնեան ըն-
կերութիւնն հաստատուել է 1880 թուա-
կանին, ինչպէս անունէն ևս կրնայ ի-
մացուիլ, որոյ նպատակն է:

1. Ազգ. դաստիարակութիւնն ընդ-
հանրացնել Եղեւսիոյ մէջ:

2. Տեղւոյս նորագործը հայերը դէպ
ի կեդրոն վերածնութեան ազգիս առաջ-
նորդել և իւրաքանչիւր անձանց արթ-
նութիւն տալով ժողովրդեան թմբած և
ժանդոտած մտքերն յղկել:

3. Հասարակ ժողովրդեան իրաւուն-
քն, պատիւն և դատը պաշտպանել և
բողոքել առ որս անկ է:

Ներկայ ընկերութիւնն՝ զրեթէ իւր
միամեայ շրջանին մէջ հաղիւ յաջողած
է փոքրաթիւ խումբ մ'ունենալ, որ Ե-
ղեւսիոյ համար մեծ հրաշք մ'է:

Վերջերս՝ ինչպէս որ քաղաքիս հասա-
րակութիւնը ընկերութեան առաջարկու-
թեան կարեւորութիւնը զգալով, մեծ
սիրով ընդունեցին զայն և փափաքանօք
խոստացան ամեն տեսակ ձեռնտուու-
թիւն չինայել «Հայրենասիրաց» յարա-
տեւութեան համար: Իրօք ալ այնպէս
եղած և այսօր ջանքերն իրաւական ար-
դիւնաւորելու վրայէ, զոր ընկերութեան
հիմնական կանոնագիրը և երիտասար-
դաց կարգ մ'ալ «վերակազմութեան»
միացումը յայտնաւ էս կը ցուցնէ:

Մեզ ազգային փրկութիւնը դաստի-
արակութեան ծաւալման մէջ լինելով ի
սրտէ կը մաղթեմք, որ Հայրենասիրաց
Հայկաղնեան ընկերութիւնը աւելի ճո-
խանայ և զարգանայ, ապագային մեծա-
մեծ և լիովին արդիւնքներ ձեռք բերէ
յօգուտ և վրկութիւն հայրենեացս ո-
ղորմելի ժողովրդեան: Ընդ սմին սիրե-
լի է մեզ հրաւէր կարգալ Միացեալ ըն-
կերութեան թէ հեռաւոր և թէ մեր-

Սանթէրի խօսած ատեն, մէկ կողմ քաշ-
ուած, մին իւր հրացանին կրթած, խիկ
միւսը թնդանօթին վրայ նստած էր:

— Լսեցի՞ք, ըսաւ հարկաւարտը
մեզմ ձայնով մը զինուորին. Մօրիս տա-
կաւին չեկաւ:

— Այո. բայց ապահով եղիք որ կը
գայ:

— Եթէ չգայ, ըսաւ հարկաւարտը,
զձեզ սանդուխին վրայ պիտի դնեմ իր
պահապան և որովհետեւ անիկա» (Թա-
դուհին) հաւանականաբար աչտարակը
պիտի ելնէ: Կրնաք խօսիլ անոր հետ:

Այս միջոցին մարդ մը սրոյ եռագոյն
ժապաւէնէն թաղապետ մ'ըլլալը կը
հասկըցուէր. ներս մտաւ. Միայն թէ
այս մարդը հարկաւարտին և զինուորին
անձանօթ ըլլալով, աչքերին անոր վրայ
տնկեցին:

— Ընդհանուր քաղաքացի, ըսաւ նո-
րեկը Սանթէրին ուղղելով խօսքը. կա-

ձակայ բոլոր հայրենասէր ազգայինները որ այսպիսի բարենպաստակ հաստատութեան մը ջանքերուն քաջակեր և բարոյապէս օժանդակ պիտի գտնուին :

Խօսք մ'ալ Հայրենասիրաց Հայկազնեան ընկերութեան :

Ո՛վ դուք ազատութեան որդիք :

Վոսիորի վայրերէն բաժնուելով, երբ ի հայրենիս վերադարձայ, հայրենեացս ամբողջութիւնը կազմող մարմնոյն մասերը նաև Ձեզ ուրոյն ուրոյն ողջագուրեցի հրճուածք, և Ձեր այն մէկ սիրալից հրաւերն ընդունելով, անարժանաբար անդամակցեցայ Ձեր միութեան հետ. դիտեցի ձեզ և ձեր ձեռնարկութիւն, որ մի անհատ պիտի փրկէ, ձեռնարկութիւն որ մի ժողովուրդ դէպ ի լուսոյ կեդրոն պիտի առաջնորդէ : Ձեր այս միաբանական նաև ընկերական ձեռնարկութիւնն այս վերջին տեսակէն է, որոյ սկիզբն որչափ դժուար է և ունի իր բազմատեսակ խուժ և խոչեր, սակայն եւրն անշուշտ վառաւոր և արդիւնաւոր է :

Նկատեցի ձեր ընթացքը, որ զուտ հայրենասիրական ջանից արդեամբ վառուած է :

Ազնիւ ընկերք, ձեր միութիւնն, չեմ յուսար որ ամեն երկիւղալի խոչնդոտներէն քակուի, և եթէ երկիւղ իսկ տեսնէ դարձեալ դիտէ համբերել և կտրեկցութեամբ անդու գործել, քանզի դուք այնպիսի ժողովուրդեան մը լուսաւորութեան միջնորդ հանդիսանալու նշանակութեամբ էք, որ պարզ է. և չճանաչեր ոչ ներկայ դարը և ոչ ալ այժմեան եւրոպական ազգաց խաղաղած և խաղալիք դերը՝ ուր ամեն անսթափ ժողովուրդներ պիտի ընկղմին յանգէտս :

Ազնիւ հայրենասէր ըզկերք, գիտէք անշուշտ որ Անգլո և Եւրոպիոյ ազգերը լուսոյ և գիտութեան հրաշքին հաւատալով փրկուած են. ա՛հ, ինչ ըսեմ մեր այս մասին անհաւատ ժողովուրդեան (և յատուկ Եդեսիացեաց), որ տակաւին կը թերեհաւատի այս բացայայտ ճշմարտութեան վրայ, և այս պատճառաւ է որ դպրոցն իր աչքին մի անշուք բնակարան է ման-

ղաչեմ որ Մօրիս Լինտէյ քաղաքացիին սեղ ընդունիք զիս, վասն զի հիւանդ է. անհաւատիկ բժիշկին վկայագիրը իմ կարգըս ութն օրէն կուգայ, սակայն անոր հետ փոխանակութիւն ըրի. անիկա ալ ութն օրէն իմ տեղս պահպանութիւն պիտի ընէ. ինչպէս ես այսօր իրեն տեղ պիտի ընեմ :

— Եթէ քաբէները և Գաբէ կիները մինչև ութն օր ողջ մնան, ըսաւ թաղապետներէն մին :

Սանթէր այս եռանդուն հասարակապետականին երեսը ժպտեցաւ և ըսաւ,

— Լաւ, գնա՛ Մօրիս Լինտէյի տեղ արձանագրութեան տետրին մէջ ստորագրէ և դիտողութեանց սիւնակին վրայ այս փոխանակութեան պատճառները նշանակէ :

Սակայն հարկւրապետը և զինուորը խնդագին զարմացմամբ իրարու կը նայէին :

կանց, մինչդեռ լուսաւորեալ ժողովրդեան սամար հրաշագործութեան մի խորհրդաւոր տեղի որ ունի անսոհման նըշանակութիւն :

Ուստի դուք առաւելապէս վստահ պէտք է լինիք ապագայ սերնդեան երախտագիտութեան և ապառնի դարուն վրայ, որ փոխան այս՝ լուսոյ և գիտութեան տաճարին առջև, հայրենասիրաց անուն վառաց արձաններ կանգնէ, և այս լուսոյ տաճարին մէջ ուսանողը դիտէք անտարակոյս պիտի սուսնին անշուշտ թէ « Յետ Աստուծոյ հայրենիք պէտք է սիրել » և նորա բարօրութեան համար ամեն ջանք չխնայել ի պահանջել հարկին :

« Օ՛հ, ընթացէք դէպի յառաջդիմութիւն, ոչ ևս էք տկար, օր մը մեծ պիտի ըլլաք » :

Քաղաքական լրոց նկատմամբ շատ մը տեղեկութիւններ հաղորդելու ըստ կարգի թողուցի, այսինքն երբ մտնեմ Եդեսիոյ շաւղոյն մէջ :

Յ/Ձ հեկտ. 1884 Ս. Յ. Բրուտեան Եդեսիա

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՋ. Սուլթանի երրորդ և չորրորդ սենեկապետ Հիւսէյն և Մահմաւադ պէյերուն երկրորդ աստիճանի Օսմանիէ պատուանշան շնորհուեցաւ, նոյնպէս Գոնեայի Շէյխ շէյխի Ֆէհրէտին և Ֆէհրէտի երկրորդ աստիճանի Օսմանիէ պատուանշան շնորհուեցաւ :

— Մէվլուտի տօնին ՎԵՋ. Սուլթանը 4000 ծրար շաքար ընծայեց է Սուլթանիէ դպրոցին աշակերտաց :

— Նաւարանի պաշտօնեայինէն Հասան փաշայի, և վառուդարանի վերատեսուչ Սապիթ պէյի երկրորդ աստիճանի Մէհմետիէ պատուանշան շնորհուեցաւ :

— Վերջին օրերս եկած տեղատարափ ձիւնին պատճառաւ Պօլսէն Բումէլի բանող երկաթուղին ձիւնէ ծածկուելով, մինչև Չաթալճայի կայարանը եկեր և հոն սպասելու ստիպուեց է :

— Ութը օրէն, ըսին մէկգմէկու :

— Տիքսմէր հարկւրապետ, պօռաց Սանթէր. գուհարտակովդ պարտէզին մէջ կեցիր :

— Եկուր Մօրան, ըսաւ հարկւրապետը իւր ընկեր զինուորին :

Թմբուկը զարնուեցաւ, և գումարտակը առաջնորդութեամբ տէր խաղաղորդին որոշեալ տեղը գնաց կեցաւ :

Ձէնքերը պատրաստեցին և գումարտակը խուժաբար բաժնուելով վար վեր սկսան պտտիլ :

Ասոց պտտելու տեղը պարտէզն էր, ուր Լուդովիկոս Ժ. Ժ. օրով արքունի ընտանիքը օդ առնելու համար երբեմն կուգար. Այս պարտէզը մերկ, ամուլ, տխուր և ծաղիկներէ, ծառերէ ու դալարիքէ բոլորովին զուրկ էր :

Պարսպին՝ փորթ-Պոլանի վրայ նայող մասէն 15 քայլ անդին խղիկ մը շինուած էր Թամբլի պահպանութիւն ընող ոստի-

— Պալատի Լոնճա կոչուած թաղը տուն մը գոյ մտնելով կողոպտուած տան տէրը վրայ հասեր է, սակայն գողը ինքզինքը ազատելու համար քովի ատրճանակը պարպել և տանուէրը ըսպաննելով փախեր է :

— **Վաղթ Կրսէ թէ Պ. Կամպէթթա.** յի պաշտօնակութիւնը բոլոր Եւրոպիոյ գոհութիւն պատճառաւ է. գաղղիական արդի նախարարութիւնն ալ ժամանակաւ Ափրիկէի վրայ զանաղան աշխարհակալան առաջարկութիւններ ըրած է տէրութեանց, և այս նկատմամբ մեծ վստահութիւն մը չկրնար ընծայել, սակայն տէրութիւնը և զխաւորապէս Անգլիա բոլորովին մերժած ըլլալով Պ. Ֆրէսինէի նախկին առաջարկութիւնքը, յուսալի է որ այս վերջինը զանոնք այլ ևս չպիտի կրկնէ :

— Շաբաթ օր գրած էինք թէ Նիկոմիդիոյ Պաղլէճիկ գիւղին մէջ տուն մը փլչելով քանի մը տղայ մեռած էին :

Ստուգեցինք որ յիշեալ տունը արդէն աւերակ մէ եղեր առանց բնակութեան, Հինգ տղայ խաղալու ատեն շէնքը բոլորովին փլեր, 2 տղայ մեռեր և 3 տղայ վիրաւորուեց են :

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՄԱ

Օսմ. Գոնս. Գոց. երէկ իրիկուն	12-37
» » Բաց. այս առաւօտ	-
ԸՆԹԱՅՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՅ	
Սօսիթէ Ժէնէրալ Անգլ. Լիւր.	5-30
» Օթման » »	4-30
Կ. Պօլսոյ Պանքան » »	11-
Քրէտի Ժէնէրալ » »	7-20
» 1865 (Մութոն) » »	74-
» 1869 (Բինար) » »	65-
» 1872 (Պօն տիւ թրէզոր)	25-30
» 1873 (Բինար) » »	60-
Թրամիլայ Օսմ. Լիւր.	3-65
Թղթադրամ » »	910
Բուժէյի երկաթուղի ֆրանք	54-
Լաւրիում » »	154-

ԸՆԹԱՅՔ ԳՐԱՄՈՅ	
(Օսմ. ոսկին 100 դուրուշէն)	
Անգլիկն. ոսկի	140-25
Գաղղիական »	88- 9
Բօլ »	90- 7
Քրիմից »	51-70
Գարպոն թուղթ	8-76
Գարպոն արծա.	90-40
Մէհմետիէ	107-37
Վեցնոց	127-
Հինգնոց	209-
Մէթալիք	203-

կանաց հանգստութեան համար. ուր գուրս չեւած օրերնին ուտելով և խմելով կը պարապէին : Այս հիւղին արտօնութիւնը փրկմօ տնուն հասարակապետական այրի կնոջ մը տրուած էր :

Խրճիթը տախտակէ և կտաւէ շինուած էր. ընդամենը սենեակ մ'ունէր 12 քառակուսի ոտքով. օրուն ներքև ի ուռն մը կար. ուր կիջնէին մինչև դետնին յատակը երկնցած սանդուխներէ : Փլիւմօ այրին հոն կը պահէր իւր ըմպելիները և ուտելիքը. որոց վրայ ինքը և իւր 12-13 տարեկան աղջիկը կարգաւ կը հօկէին :

Աղգային պահապան զինուորները ինչպէս ըսինք, սկան ոմանք պարտիզին մէջ պտըտիլ. այլք պահապաններու հետ խօսիլ, ոմանք ալ պատին վրայ դրուած նկարներուն և վերտառութեանց սկսան նայիլ, որոց մէջ կը տեսնուէին « Թաղաւորն գլխատեալ » « Թաղաւորը որ պարկին մէջ կը թքնէ » :

(Շարունակել)

